

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-IV.431.3.2024

Łódź, 10 października 2024 r.

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli w trybie zwykłym w zakresie prawidłowości wykorzystania środków z Funduszu Solidarnościowego, przyznanych na podstawie umowy nr 43/2023/AOON

I. Jednostka kontrolowana:

Gmina Świnice Warckie, zwana dalej również „beneficjentem”

ul. Szkolna 1, 99-140 Świnice Warckie

Wójtem Gminy Świnice Warckie w czasie prowadzenia czynności kontrolnych (a także w trakcie realizacji umowy) była Sylwia Bartczak. (akta kontroli, s. 113-116)

II. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Wsparcia i Integracji w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- Monika Steglińska – starszy inspektor, kierownik zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 89/2024,
- Katarzyna Więckowska – młodszy specjalista, członek zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 88/2024. (akta kontroli, s. 29-30)

Kontrolę przeprowadzono w dniach 24 czerwca – 16 września 2024 r.

III. Wyjaśnień udzielały:

- Anna Krupa – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich,
- Anna Kolasa – Starsza Księgowa.

IV. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

2. Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296 ze zm.)
3. Umowa nr 43/2023/AOON z 28.02.2023r.

V. Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania środków z Funduszu Solidarnościowego, przyznanych na podstawie umowy nr 43/2023/AOON.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2023 r. – 31 grudnia 2023 r., z uwzględnieniem okresu przewidzianego na rozliczenie otrzymanych środków, przy czym kontroli poddane zostały wszystkie dokumenty i okoliczności mające znaczenie dla celu kontroli, niezależnie od daty wytworzenia tych dokumentów.

VI. Ustalenia:

1. W październiku 2022 r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej zatwierdziła kolejną edycję resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 (dalej jako „Program”), stanowiącego element polityki społecznej państwa w zakresie (m.in.) poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, do czego przyczynić się mają usługi asystencji osobistej świadczone przez asystentów osobistych.

Program adresowany był do jednostek samorządu terytorialnego (jst) na szczeblu gminnym oraz powiatowym, a za pośrednictwem tych jednostek – do:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- 2) osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności o stopniu znacznym lub umiarkowanym albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności¹.

¹ Chodzi tutaj, przykładowo, o orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji czy też orzeczenie o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów. Zob. art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.).

Program dawał jst możliwość pozyskania finansowania z Funduszu Solidarnościowego (dalej jako „Fundusz”)², bez konieczności zapewnienia wkładu własnego, jeżeli usługi asystencji osobistej:

- 1) realizowane były samodzielnie przez jst, przy pomocy pracowników ośrodka pomocy społecznej, urzędu gminy/powiatu lub gminnych/powiatowych jednostek organizacyjnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę;
- 2) zostały zlecone organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy;
- 3) realizowane były przez asystentów wskazanych przez uczestnika Programu, zatrudnionych w tym celu przez jst; (akta kontroli, s. 102-104, 37-64)
- 4) zostały zakupione od podmiotów sektora prywatnego (z zastrzeżeniem klauzul społecznych).

2. Gmina Świnice Warckie wystąpiła, w trybie przewidzianym w Programie³, o środki w kwocie 28 959,84 zł, w tym koszty realizacji usługi asystenta w kwocie 28 392,00 zł oraz koszty obsługi w kwocie 567,84 zł. (akta kontroli, s. 1-8).

Finansowanie z Funduszu, we wnioskowanej wysokości, zostało przyznane w oparciu o umowę nr 43/2023/AOON z dnia 28 lutego 2023r, zawartą pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Świnice Warckie. Środki z Funduszu należało wykorzystać do dnia 31 grudnia 2023 r. (akta kontroli, s. 9-19).

3. Środki z Funduszu nie zostały wprowadzone do budżetu Gminy Świnice Warckie na 2023 r., ponieważ – zgodnie z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym – nie stanowią one dochodu jst. (akta kontroli s. 126-130).

4. Przelew środków z Funduszu w wysokości 28 956,84 zł (w tym koszty usług asystencji osobistej 28 392,00 zł i koszty obsługi Programu 567,84 zł) na rachunek beneficjenta, wskazany w umowie z Wojewodą, nastąpił w trzech transzach, zaksięgowanych w dniach: 10.03.2023 r. (pierwsza transza w kwocie 14 763,84 zł), 05.07.2023 r. (druga transza w kwocie 7 098,00 zł) oraz 05.10 2023 r. (trzecia transza w kwocie 7 098,00 zł).

² Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Zob. art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.).

³ Wniosek złożony 10.11.2022 r.

Dodatkowo, w dniu 10.03.2023r. r., na rachunku beneficjenta zaksięgowany został wpływ środków z Funduszu w kwocie 567,84 zł, przeznaczonych na koszty obsługi.

W dniach 02.06.2023 r., 06.07.2023 r. i 06.10.2023 r. beneficjent przełał środki z Funduszu z rachunku umownego na wyodrębniony rachunek jednostki realizującej, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnice Warckie (GOPS), z którego ponoszone były wydatki w ramach Programu. (akta kontroli, s. 111-112)

5. Koszty zadania w 2023 r. wyniosły **28 359,84 zł**, w tym koszty realizacji – 27 792,00 zł; koszty obsługi – 567,84 zł. Ogólne zestawienie poniesionych wydatków przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Zestawienie poniesionych wydatków.

Rodzaj wydatku	Plan	Wykonanie
Wynagrodzenie asystentów	27 600,00 zł	27 600,00 zł
Zakup środków ochrony osobistej	-	-
Zakup biletów komunikacji publicznej/prywatnej	600,00 zł	0
Koszty dojazdu własnym/innym środkiem transportu		0
Zakup biletów wstępu na wydarzenia		0
Koszty ubezpieczeń OC lub NNW asystentów	192,00 zł	192,00 zł
SUMA	28 392,00 zł	27 792,00 zł
Obsługa	567,84 zł	567,84 zł
SUMA	28 959,84 zł	28 359,84 zł

(akta kontroli, s. 102-104).

6. Zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem, usługi asystencji osobistej realizowane były przez beneficjenta samodzielnie. (akta kontroli, s. 102-104).

Beneficjent zdecydował się na **zatrudnienie niepracownicze**, zawierając

– w dniu 2 czerwca 2023 r. – umowę – zlecenie z osobą fizyczną o świadczenie usług asystencji osobistej na rzecz uczestników Programu w okresie od dnia 2 czerwca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.;

- w dniu 3 lipca 2023 r. – umowę - zlecenie z osobą fizyczną o świadczenie usług asystencji osobistej na rzecz uczestników Programu w okresie od dnia 3 lipca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. (akta kontroli, s. 37-64).

7. Zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem, osoby, z którymi zawarto umowy asystenckie, spełniały postawione w Programie warunki umożliwiające świadczenie usług asystencji osobistej – zarówno pod względem kwalifikacji, jak i doświadczenia⁴. (akta kontroli, s. 102-104).
8. Zgodnie z wymaganiami (limitami) Programu, koszt jednej godziny wynagrodzenia asystenta nie przekraczał 40 zł brutto, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Koszt jednej godziny asystencji.

Liczba godzin asystencji	Wynagrodzenie brutto (za okres realizacji zadania)	Koszt jednej godziny asystencji brutto
190	7 600,00 zł	40,00 zł
500	20 000,00 zł	40,00 zł

(akta kontroli, s. 102-104).

9. Zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem, usługi asystencji osobistej świadczone były na rzecz 2 osób niepełnosprawnych. Stopień niepełnosprawności kwalifikował te osoby do uczestnictwa w Programie. Liczba zrealizowanych godzin asystencji nie przekraczała limitów wskazanych w Programie.

Tabela 3. Lista uczestników wraz z dodatkowymi informacjami.

Uczestnik	Wiek	Stopień niepełnosprawności	Liczba godzin	Limit
Uczestnik nr 1	8	dziecko w wieku do 16r.	190	360
Uczestnik nr 2	69	znaczny stopień niepełnosprawności	500	720
SUMA			690	

Wydatki były udokumentowane listą płac, kartami płac, umową i kartami rozliczenia usług. Limit godzinowy usług asystencji osobistej na 1 uczestnika, jak i stawka godzinowa na 1 uczestnika, mieściły się w ramach określonych w Programie.

(akta kontroli, s. 102-104).

⁴ Program wymagał, aby asystent posiadał kwalifikacje (poświadczone stosownym dokumentem) lub doświadczenie; nie było potrzeby łącznego spełnienia tych warunków. Inaczej mówiąc, asystentem mogła być osoba z (formalnymi) kwalifikacjami, ale bez doświadczenia, jak również osoba z doświadczeniem, ale bez (formalnych) kwalifikacji.

10. Obowiązkowe ubezpieczenie OC dla każdego asystenta zostało pokryte ze środków własnych Gminy. Ze środków Funduszu Solidarnościowego Beneficjent zapewnił asystentom ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) za cały okres trwania umowy. Składka zapłacona ubezpieczycielowi wyniosła **192,00 zł** za obu asystentów, a więc nie doszło do przekroczenia limitu wskazanego w Programie - 150 zł rocznie na jednego asystenta (akta kontroli, s. 37-64, 147-151).
11. W ramach kosztów obsługi, beneficjent zakupił artykuły biurowe za kwotę **567,84 zł**. Nie doszło w tym zakresie do przekroczenia limitu wskazanego w Programie, który określał, że koszty obsługi mogą stanowić nie więcej niż 2% środków przekazanych na realizację. (akta kontroli, s. 65-68, 110).
12. Beneficjent prowadził działania informacyjne o realizacji Programu na stronie internetowej, przy pomocy ściennej gazetki informacyjnej oraz kurendy. (akta kontroli, s. 69, 126-130)
13. W dniu 28 grudnia 2023 r. beneficjent dokonał na rachunek Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi zwrotu niewykorzystanych środków z Funduszu w kwocie **600,00 zł**. (akta kontroli, s. 11-112)
14. Gmina, zrealizowała obowiązki sprawozdawcze zgodnie z założeniami Programu i § 7 ust. 1 i 2 zawartej umowy z Wojewodą Łódzkim. Gmina przekazała Wojewodzie Łódzkiemu Zestawienie z realizacji Programu oraz Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu, według ustalonego wzoru w dniu 17 stycznia 2024 r.

VII. Wnioski pokontrolne:

1. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa umożliwiają przeznaczenie środków z Funduszu na realizację zadań jst w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych w ramach programów resortowych, przyjętych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, na podstawie umowy zawartej z wojewodą⁵. **Nie stwierdzono nienależnego pobrania środków.**

⁵ Zob. art. 6 pkt 1, art. 7 ust. 5 i art. 13 ust. 9 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

2. Beneficjent otrzymał środki z Funduszu w wysokości zgodnej z umową zawartą z wojewodą. Przekazana dotacja, po dokonanych przez beneficjenta zwrocie kwot niewykorzystanych, nie przekracza kosztów zadania, które znajdują pokrycie w stosownych dokumentach księgowych. **Nie doszło do pobrania środków w nadmiernej wysokości.**

3. W umowie z wojewodą (§ 3 ust. 5 i 7) beneficjent zobowiązał się do ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego o numerze **69 8543 0000 2004 4000 0143 0020**. Wykorzystanie innego rachunku bankowego zostało dopuszczone jedynie w odniesieniu do wydatków z tytułu należności na rzecz urzędu skarbowego lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – w takim przypadku operacje mogły być dokonywane ze specjalnego rachunku gminnego, przeznaczonego do tych płatności (US/ZUS), który mógł zostać zasilony środkami z Funduszu zaliczkowo (tj. przed dokonaniem płatności) bądź jako refundacja poniesionych już wydatków.

W praktyce beneficjent realizował zadanie niezgodnie z opisanymi postanowieniami umownymi, ponieważ **wszystkie płatności dokonywane były z rachunku o numerze 22 8543 0000 2004 4000 1629 0005**, na który beneficjent przelewał środki z Funduszu po ich otrzymaniu z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (wojewoda przekazywał środki na rachunek umowny, tj. o numerze 69 8543 0000 2004 4000 0143 0020). Mimo jednak tej niezgodności z umową, przyjęty przez beneficjenta sposób ponoszenia wydatków zapewniał odpowiednią przejrzystość podejmowanych działań i nie utrudniał kontroli wykorzystania środków z Funduszu, ponieważ rachunek o numerze 22 8543 0000 2004 4000 1629 0005 był wyodrębniony na potrzeby realizacji zadania i nie księgowano na nim żadnych operacji niezwiązanych z zadaniem. **Stwierdzono naruszenie umowy, jednakże bez negatywnych konsekwencji dla jej ważności.**

4. W części przekazanych do kontroli „Kart realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu AOON – edycja 2023” brakuje wymaganych podpisów i dat, oraz numerów kart. Niektóre z udostępnionych not księgowych zawierają błędne daty. Na „Karcie zakresu czynności w ramach usług asystencji osobistej do Programu AOON – edycja 2023” brakuje podpisu asystenta. **Stwierdzono brak należytej staranności w prowadzeniu dokumentacji.**

VIII. Ocena skontrolowanej działalności:

Uwzględniając powyższe wnioski, kontrolowaną działalność ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**⁶.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

Do otrzymanego w dniu 23 września 2024 r. projektu wystąpienia pokontrolnego kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania projektu, umotywowanych, pisemnych zastrzeżeń.

IX. Zalecenia:

Z uwagi na stwierdzone uchybenia, zalecam dołożenie większej staranności w prowadzeniu dokumentacji związanej z realizacją Programu.

X. Pouczenie:

1. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze (art. 48 ustawy kontroli w administracji rządowej).
2. Kierownik jednostki kontrolowanej winien poinformować kierownika jednostki kontrolującej – Wojewodę Łódzkiego (przy pomocy platformy ePUAP), w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**
(podpisano elektronicznie)

⁶ W regulaminie kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przyjęto następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.